

1. Een luguber, ongepast bericht...?

Het zal je maar overkomen... Je hebt iemand begraven van wie je veel hield. Iemand met wie je zo vertrouwd was. Samen met anderen heb je de kist gedragen. Je hebt gehuild bij het graf. En in de aula werd je gecondoleerd. Er was koffie en thee, er waren broodjes en lieve woorden. Daarna kwam je thuis en je had verdriet. Het werd stil om je heen.

Tot het gebeurde, op de derde dag. Er werd gebeld, en nog eens gebeld, en nog eens gebeld. Je deed de deur open en ze kwamen binnen, met z'n vieren, helemaal overstuur: 'Het graf is open, het is leeg. We komen er net vandaan. Er waren twee engelen, ze zeiden dat hij is opgestaan uit het graf, dat hij leeft...'

Het is te bizar voor woorden. Wat zou je doen? Zou je boos worden? Wie doet dat nou? Wie komt er nou met zo'n luguber bericht? Dat dóé je toch niet, bij iemand die aan het rouwen is, dat is volslagen ongepast. Want het kán niet. Misschien hebben ze een hallucinatie gehad of zo, maar dit ga je toch niet als een serieus bericht rondstrooien, dat een dode weer leeft...? Want doden stáán niet op. Doden zijn dood, voorgoed...

Is het zo vreemd, eigenlijk, wat er staat in vers 11, als de vrouwen bij de discipelen komen? 'En hun woorden leken hun kletspraat en zij geloofden hen niet.' Is het zo vreemd, dat ongeloof? Misschien is het vréémder dat Petrus wél opstaat en naar het graf gaat om te kijken of de vrouwen gelijk hebben. Uit het Johannes-

evangelie weten we dat Johannes met hem meegaat. Twee van de elf, de rest vindt het bericht té ongeloofwaardig om zelfs maar te gaan kijken. En zou je het zelf anders doen? Zou ik het anders doen?

Sommige dingen kún je niet geloven. Zoals ook Jakob het niet kan geloven, dat zijn zoon Jozef nog in leven zou zijn. Hoe staat het in Genesis 45: 26? 'Toen vertelden zij hem: Jozef leeft nog! Hij is zelfs heerser over heel het land Egypte! Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet.' Letterlijk staat er in het Hebreeuwse origineel: 'Zijn hart hield ermee op'. Maar de schrijver wil niet zeggen dat Jakob sterft, nee, hij bedoelt iets anders. In de NBG-vertaling van 1951 staat: 'Zijn hart bleef er koud onder, want hij kón hen niet geloven.' Zijn hart wordt niet wárm, nee, zijn hart blijft koud. Al jarenlang is Jakob ervan overtuigd dat Jozef door een wild dier is opgegeten. Hij heeft dat noodgedwongen 'een plekje moeten geven in zijn leven'... Ja, zo zeggen we dat dan, alsof dat mogelijk is. En dan nu dit bericht: 'Jozef leeft!' Hij kán het niet geloven...

Misschien zit jij hier in de kerk en je gelooft niet. Of je kijkt mee, en je beschouwt jezelf als niet gelovig. Wat mooi dat je erbij bent, weet je van harte welkom. Misschien heb jij jezelf weleens die vraag gesteld: 'Waarom geloof ik eigenlijk niet?'

2. Er kunnen veel redenen zijn om niet te geloven

Het zou zomaar kunnen dat je het je niet kunt voorstellen. Je voorstellingsvermogen schiet tekort. Bijvoorbeeld bij dit Paasverhaal. Doden stáán niet op. Het is alleen al raar, het is luguber, ongepast, om zoiets te opperen. Het staat haaks op alles wat je in je leven hebt meegemaakt. Het staat haaks op de ervaring van de totale wereldbevolking. Misschien wil je eigenlijk best geloven, je respecteert het, je ziet dat het mooie kanten heeft, maar je kúnt het niet. Je verstand laat het gewoon niet toe. Of het zit misschien vast op iets anders. Geloof, dat is in feite hetzelfde als vertrouwen. In het Grieks, de taal van het Nieuwe Testament, is dat één en hetzelfde woord. En juist dat vertrouwen kan in je leven behoorlijk geschokt zijn, en beschadigd. Misschien is je vertrouwen in mensen geschokt. Mensen die je bedrogen hebben, op wat voor manier dan ook. Of misschien heb je al heel jong te maken gekregen met onveiligheid in je omgeving, liep je als kind al een trauma op. En zéker als het gelovige mensen

waren die jouw wereld lieten wankelen, hoe zou je dan ooit nog iemand kunnen vertrouwen, iemand die het heeft over God, en over de Bijbel, en noem maar op...?

Misschien weet je met je verstand wel dat er betrouwbare mensen moeten bestaan, maar je gevoel doet niet mee. Je kunt jezelf onmogelijk openen voor de wereld van geloof en kerk, van Jezus, van God.

Want ja, dat kan ook nog: dat je teleurgesteld bent, niet eens zozeer in mensen maar in God Zélf... Je hebt Hem zó vertrouwd, met een kinderlijk geloof. En je hebt zó gebeden, je hebt je knieën kapot gebeden, voor jezelf, of voor een ander, om genezing, om hulp, om redding, om een partner, om een kind, om een oplossing... Maar waar was God in jouw nood? Hij leek totaal afwezig. En het leek of er van binnen iets knapte. Je kunt het niet meer, geloven... En je voelt je dubbel als je Pasen viert, want de mensen moesten eens weten hoe jij er écht over denkt... Er zit een schil om je hart. En ook nu, in deze Paasdienst, blijft je hart er koud onder, want je kúnt het niet geloven... Misschien zit je zó

hier, als ongelovige, al vind je het moeilijk om dat over jezelf te zeggen.

En toch, tegelijkertijd, als je heel eerlijk bent, is er diep in je hart die hunkering. Die hunkering naar God. Stel je voor dat het tóch waar is...

Zo kan het zijn, maar het kan ook anders zijn.

Misschien herken je ál deze stormen, misschien is ook jouw vertrouwen in mensen diep geschokt, misschien heb jij net zo goed veel vragen over God, maar heb je door alles heen je geloof behouden. Het kan zelfs zo zijn dat het sterker is geworden, vaster, hechter.

Waar bij de één het geloof groeit, glipt het de ánder juist door de vingers. Ongeloof is vaak niet

een keuze, maar iets dat je overkomt. Zoals ook geloof geen keuze is, maar een geschenk van Boven. Jakob kan er niets aan doen: hij kán het niet geloven dat Jozef nog leeft. Als hij het hoort, blijft zijn hart er koud onder.

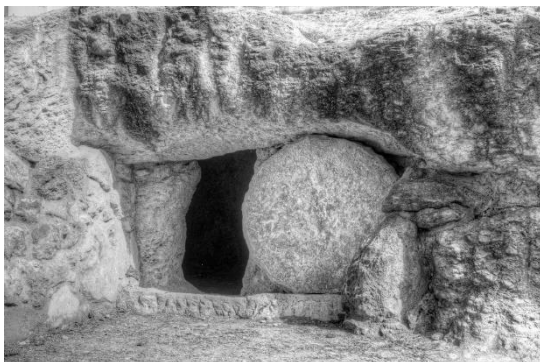
En zo is het ook bij de discipelen. Of ik moet eigenlijk zeggen: bij de apostelen. Want dat staat hier, in vers 10, het woord 'apostelen'. Heb je dat gezien? Dat is wel heel opmerkelijk. Eerst waren het 'discipelen', leerlingen van Jezus, volgelingen. Maar Jezus heeft hen erop uit gestuurd, ze hebben een opdracht gekregen, daarom heten ze nu 'apostelen'. Een apostel is iemand die erop uit gestuurd is. Jezus hééft hun al een taak gegeven. Hij hééft hun al vertrouwen gegeven. Maar ook al zijn ze al apostelen, ze geloven er níets van, dat hun Heer is opgestaan.

3. Ongeloof heeft verschillende gezichten

Dat ongeloof van de apostelen heeft wel verschillende gezichten, kijk maar eens mee. In vers 11 is het neerbuigend ongeloof. Als de vrouwen met hun bericht komen, worden ze door deze mannen uitgelachen. 'En hun woorden leken hun kletspraat en zij geloofden hen niet.' Neerbuigend ongeloof. Zonder enig respect. Alleen Petrus wil meer weten. Vers 12: 'Maar Petrus stond op en snelde naar het graf en toen hij zich vooroverboog, zag hij alleen de linnen doeken liggen. En hij ging weg en verwonderde zich over wat er gebeurd was.' Johannes gaat met hem mee, dat weten we uit het Johannes-evangelie.

Kijk, dat is goed om bij stil te staan. Op het eerste gezicht worden de vrouwen alleen maar uitgelachen, maar twee apostelen gaan toch op zoek. Misschien heb jij weleens het gevoel dat je nooit wat bereikt als je iets vertelt over je geloof. Maar wie weet, als jij weer naar huis bent, dat die ander toch stiekem op internet gaat zoeken, naar meer informatie over wat jij gezegd hebt. De Heilige Geest is er ook nog. Groot kans dat je ooit, in de hemel, iemand tegenkomt die het tegen jou zegt: 'Jij wist het niet, maar dankzij jou ben ik op zoek gegaan.'

De boodschap van de vrouwen lijkt geen effect te hebben, maar Petrus gaat er wel door op pad, met Johannes. En wat blijkt? Als Petrus op pad gegaan is, ontmoet hij Jezus Zelf! In levenden lijve! Want hoe gaat het verder op die eerste Paasdag? Twee leerlingen van Jezus lopen van Jeruzalem naar Emmaüs. En een derde persoon loopt met hen mee. Als ze aankomen in Emmaüs, en het

huis binnengaan, gaat de Vreemdeling mee. Aan tafel breekt Hij het brood. En opeens zien ze het: dit is Jezus! Als ze Hem herkennen, is Hij weg. En de twee leerlingen rennen terug naar Jeruzalem. Als ze binnenkomen bij de discipelen, zijn die hun al vóór, en ze roepen: 'De Heer is werkelijk opgewekt en Hij is aan Simon Petrus verschenen!' Petrus heeft Hem dus gezien! Hij kon het eerst niet geloven, wat die vrouwen zeiden, maar is toch gaan kijken, en Hij ontmoette... Jezus Zelf!

Je zou zeggen: 'Nu is alles goed!' De discipelen zijn overtuigd. Petrus heeft Jezus gezien. De twee leerlingen uit Emmaüs hebben Jezus gezien. Geen twijfel mogelijk! Maar dan, opeens, staat Jezus Zelf in hun midden. En wat staat er dan in vers 37? 'En zij werden angstig en zeer bevreesd en dachten dat ze een geest zagen.' Opnieuw slaat het ongeloof toe. Jezus zegt: 'Kijk maar, Ik ben het echt. Raak Mij maar aan! Kijk maar naar Mijn handen en Mijn voeten.' Met andere woorden: 'Kijk maar naar Mijn littekens.'

En dan staat er in vers 41: 'En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden, en zich verwonderden, zei Hij tegen hen: Hebt u hier iets te eten? En zij gaven Hem een stuk van een gebakken vis en van een honingraat. En Hij nam het aan en at het voor hun ogen op.'

Eerder was het ongeloof uit de hoogte, maar hier heeft het ongeloof een ander gezicht, hier is het ongeloof uit blijdschap. 'Toen ze het van blijdschap nog niet geloofden...' schrijft Lukas. Ik weet niet waarin jij jezelf herkent. Misschien ben je een gelovige, helemaal! Of je bent een ongelovige, zonder meer. Of je bent een ongelovige gelovige. Of een gelovige ongelovige. Het kan zomaar zijn dat je er niet eens ten volle de vinger op kunt leggen.

4. Hoe breekt het geloof door? Door woorden en tekenen!

Maar hoe gaat het verder? Hoe gaat het verder met Jakob, en hoe gaat het verder met die apostelen?

Eerst Jakob. In Genesis 45: 27 en 28 staat dit: 'Maar toen zij hem alle woorden overgebracht hadden die Jozef tot hen gesproken had, en toen hij de wagens zag die Jozef gestuurd had om hem te vervoeren, leefde de geest van hun vader Jakob op. En Israël zei: Genoeg! Mijn zoon Jozef leeft nog! Ik zal gaan, ik wil hem zien voordat ik sterf.' Dus wat is het, waardoor het geloof doorbreekt in Jakobs hart? Dat zijn de wóórden van Jozef en dat zijn de wágens die hij gestuurd heeft. Je zou kunnen zeggen: het zijn woorden en het zijn zichtbare tekenen.

En precies hetzelfde zie je in Lukas 24. Waardoor breekt het geloof bij de apostelen door? Ten eerste door de tekenen, door wat ze zien. Jezus laat hun Zijn handen en voeten zien, en als ze nog steeds denken dat ze een geestverschijning zien, eet Hij voor hun ogen een stuk van een gebakken vis op. Dat zijn de tekenen die Hij laat zien.

En vervolgens herinnert Hij hun aan Zijn woorden. Hij had het toch eerder al voorspeld, dat Hij zou opstaan uit de doden? En stond het niet allemaal in de Bijbel? Hadden ze het niet allemaal kunnen lezen? Vers 44-46: 'En Hij zei tegen hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak toen Ik nog bij u was, dat alles vervuld moest worden wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes en in de Profeten en in de Psalmen. Toen opende Hij hun verstand zodat zij de Schriften begrepen. En Hij zei tegen hen: Zo staat er geschreven en zo moest de Christus lijden en uit de doden opstaan op de derde dag.'

Woorden en tekenen. Daarmee kan de Heilige Geest door de mist van het ongeloof heenbreken. Woorden en tekenen. Als jij merkt dat er ongeloof is in je leven, of je nu kerkganger bent of niet, stel je dan open voor de woorden in de Bijbel, want dat zijn woorden van God. Die woorden hebben kracht. Ik heb mensen gesproken die puur door het lezen van de Bijbel tot een persoonlijk geloof kwamen. En altijd helpt de Bijbel om te groeien in geloof. Laat de Bijbel tot je spreken, door zelf de Bijbel te lezen, en dat ook samen te doen, met anderen.

Stel je open voor de Bijbel door in een kerk te komen. En nodig anderen uit voor kerkdiensten. In de komende maanden ga ik onderzoeken, via vragenlijsten, wat dat met je doet, als je niet gelooft en je komt in een kerkdienst. En ik ben heel benieuwd wat daaruit komt. Het kan zomaar verrassend zijn.

Woorden en tekenen. Waar kun je het nou zién, dat je God écht kunt vertrouwen? Weet je, waar dat het méést zichtbaar is, dat is bij christenen die vervolgd worden om hun geloof. Dat klinkt bizar, maar het is waar. Juist waar christenen bedreigd worden, kun je het zién, hoezeer het geloof in God mensen verandert, hoe dat geloof een enorme kracht is.

Ik hoorde, uit betrouwbare bron, een verhaal uit een moslimland. Een vrouw raakte geïnteresseerd in de Bijbel, en begon te lezen over Jezus. Ze werd diep geraakt en kwam tot geloof in Hem. Maar haar man, fanatiek moslim, kon dat niet verdragen. Hij begon haar te bedreigen en daadwerkelijk te mishandelen. Het werd zó erg dat ze bij hem wegluchtte, naar haar ouders. Maar toen ze bij haar ouders was, had ze er toch geen rust over. Ze raakte ervan overtuigd dat ze terug moest, terug naar haar man. En dat deed ze. Ze ging terug. En opnieuw ging hij haar mishandelen. Het hield niet op, het was onleefbaar. Toen het weer een keer heel erg was, liep ze naar de keuken, ze pakte een groot mes, liep terug naar haar man en reikte hem het mes aan. 'Hier,' zei ze, 'doe wat je denkt dat goed is.'

Op dat moment gebeurde er iets bijzonders. Haar man werd stilgezet. Hij brak. En hij zei: 'Als dit waar is... als jij liever kiest voor de dood dan dat jij Jezus opgeeft, dan wil ik meer over Hem weten.' Ook hij ging zich verdiepen in de Bijbel en kwam tot geloof in Jezus. Hij had het téken gezien: zijn vrouw die hem zelf het mes in handen gaf. 'Hier, als jij denkt dat ik niet verdien te leven, doe dan maar wat je wilt.'

Tekenen. Ik denk dat de meeste tekenen daar te vinden zijn waar christenen worden vervolgd. Daarom groeit de kerk ook het snelste in gebieden waar christenen het moeilijk hebben. Maar dat betekent niet dat God hiér geen tekenen geeft. Gelukkig wel!

Jaren geleden werd ik gebeld door een geestelijk verzorger uit één van de ziekenhuizen, hier in de stad. Hij zei: 'Er is hier een mevrouw die heel ziek is, ze heeft kanker. Ze is 54 jaar oud. Nu gaat ze weer naar huis, maar wat is er gebeurd? Hier in het ziekenhuis is ze tot geloof gekomen, ze is christen geworden. Wil jij haar begeleiden als ze weer thuis is?' Dat heb ik gedaan. Zij en haar man kenden ontzettend veel mensen, want ze stonden met een kraam op de markt, in allerlei plaatsen.

Maria, zo heette ze. Een prachtige naam. Toen ik haar voor het eerst ontmoette, was ze meteen heel stellig: ze wilde naar de kerk komen. Dat leek mij helemaal niet realistisch, maar op een zondagmorgen stond ze er, keurig verzorgd en chique gekleed. En in de maanden daarna sloeg ze geen dienst meer over. Tot het niet meer ging en ze overleed.

Toen ik met haar man de uitvaart zat voor te bereiden, vertelde ik over de laatste dienst die ze had bijgewoond. In die laatste dienst ging het over Noach, en de ark, en de regenboog als teken van Gods trouw. Toen haar man dat hoorde, viel zijn mond open van verbazing. 'Ging het echt in die laatste dienst over de regenboog?' Hij vertelde dat Maria drie keer een zware chemokuur had gehad. En hij zei: 'Alle drie de keren hebben we samen heel duidelijk een heldere regenboog gezien.' Voor Maria was die regenboog een teken van God. Niet voor niets was ze gaan geloven.

Tijdens de uitvaart zat de zaal bomvol met mensen. En iedereen was verbaasd. Want bijna niemand wist dat Maria christen was geworden. Zo werd Maria zélf weer een teken, een teken van God, een teken dat Jezus leeft.

Woorden en tekenen, daarmee breekt God door de mist van het ongeloof heen. Weet je, we zijn hier nu bij elkaar, gelovigen, ongelovigen, en alles er tussenin. Maar voor ons állemaal is Jezus opgestaan uit de dood! Voor ons állemaal heeft Hij de weg geopend naar God, de Vader. Voor ons állemaal is het Pasen geworden! Het klopt: het is onvoorstelbaar dat een dode weer leeft. Niemand kan dat zomaar geloven, helemaal niemand. Maar als je ogen ervoor opengaan, is het voor iedereen zichtbaar in de tekenen die God geeft. Als je oren ervoor opengaan, is het voor iedereen hoorbaar in de woorden die God spreekt.

Luister naar de stem van Jezus. Kijk naar de littekens in Zijn handen en Zijn voeten, en tot je eigen verwondering zing je het mee, op een dag: 'Ik zeg het allen dat Hij leeft, dat Hij is opgestaan, dat met Zijn Geest Hij ons omgeeft waar wij ook staan of gaan.'

Amen.